

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка

HUMANITIE/ /CIENCE CURRENT I//UE/:

Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko /ate Pedagogical University
Young /cientists Research Papers

ВИПУСК 70. ТОМ 1
ISSUE 70. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.01.2024 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редатори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомя]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 70. Том I. – 380 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.І.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Грищенко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гук О.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету історії, педагогіки та психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Дугчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Лазурко Л.М.** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Степик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (дос. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних **Index Copernicus International**.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомя І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2023
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомя І.М., 2023

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 1 from 31.01.2024)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomyra]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2023. – Issue 70. Volume 1. – 380 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **O. Huk** – Ph.D. in Education, Associate Professor; **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomyra** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **L. Lazaruko** – Doctor of History, Professor; **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko State Drohobych Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustymenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 № 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 30.11.2021 № 1290 (annex 3), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on historical sciences (032 – History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomyra.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2023
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomyra, 2023

УДК 811.112.2:81'373.611:001.4

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-1-29>

Лариса ВОЛОВИК,
orcid.org/0000-0002-0423-0917
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін
Полтавського державного аграрного університету
(Полтава, Україна) volovik.lara2010@gmail.com

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНФІНІТИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)

*У статті проаналізовано структурно-семантичні особливості інфінітивних конструкцій (на матеріалі німецької мови). Кожен компонент аналізованих конструкцій характеризується власним семантичним значенням, яке функціонально реалізується у фразеологічних зв'язках з іншими німецькими лексемами, але у складі інфінітивних конструкцій вони зазнають певних семантичних змін. Усе це свідчить про те, що топологічний і структурно-семантичний аналіз напівморфологізованих конструкцій показав, що на їхньому поверхневому рівні виявлено як контактні, так і дистантні відношення членів речення між собою, а на глибинному – граматичні ознаки порівняльних, модальних і каузативних відношень. Ці утворення використовуються для вираження цілої низки морфологічних значень завдяки своїй монолітній та синкретичній формі. Функціонально вони є економним засобом побудови зв'язного тексту та складного синтаксичного цілого. Інфінітивні конструкції, будучи синтаксичними трансформаціями, слугують засобом реалізації компресії в синтаксисі, що призводить до економічної побудови речення, його конструктивної гнучкості, імплікації речень (або ситуації). Ми також визначили, що інфінітивні конструкції мають модальне значення оцінки з різним ступенем категоричності, не називаючи конкретної особи, яка має безпосереднє відношення до оцінюваних фактів. Аналіз глибинних синтаксичних зв'язків дозволяє виявити універсальну синтаксичну основу, відповідно до вмотивованості речення. Так, можна стверджувати, що інфінітив одночасно має дієслівні ознаки, також має категорію відносного часу, способу, а наступним аспектом є те, що інфінітив має потенційне відношення до особи, зберігає дієслівне керування, може мати ряд залежних членів речення (додатки, обставини). Можна впевнено стверджувати, що інфінітив складається з трьох обов'язкових компонентів, а саме службових або допоміжних дієслів *haben, sein, lassen, bleiben, stehen, gehen*, які сучасні німецькі лінгвісти називають сполучниками, наступним компонентом є частка *zu* та незмінна, інакше неозначена форма повного дієслова, яка в сучасній синтаксичній науці називається інфінітивом головного дієслова. Є підстави вважати, що інфінітив поєднується переважно з абстрактними іменниками, які характеризуються значенням дії або стану в широкому розумінні цього слова.*

Ключові слова: інфінітивна конструкція, структура речення, мовна одиниця, синтаксична функція, стилістичне забарвлення, семантична ознака.

Larysa VOLOVYK,
orcid.org/0000-0002-0423-0917
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Humanities and Social Sciences
Poltava State Agrarian University
(Poltava, Ukraine) volovik.lara2010@gmail.com

STRUCTURAL SEMANTIC FEATURES OF INFINITIVE CONSTRUCTIONS (ON MATERIALS OF THE GERMAN LANGUAGE)

The article analyzes the structural and semantic features of infinitive constructions (based on the German language). Each component of the analyzed constructions is characterized by its own semantic meaning, which is functionally realized in phraseological relations with other German lexemes, but they undergo certain semantic changes as part of infinitive constructions. All this suggests that the topological and structural-semantic analysis of semi-morphologized constructions has shown that at their surface level both contact and distant relations of the sentence members among themselves are revealed, and at the deep level – grammatical signs of comparative, modal and causative relations. These formations are used to express a range of morphological meanings due to their monolithic and syncretic form. Functionally, they are an economical means of building a coherent text and a complex syntactic whole. Infinitive constructions, being syntactic transformations, serve as a means of realizing compression in syntax, which leads to more economical sentence construction, its constructive flexibility, and implication of sentences (or situations). We have also determined that infinitive constructions have the modal value of evaluation with varying degrees of categoricity,

without naming a specific person who is directly related to the facts being evaluated. The analysis of deep syntactic relations allows us to identify a universal syntactic basis, according to the motivation of the sentence. For example, it can be argued that the infinitive simultaneously has verbal features, also has the category of relative tense, mood, and the next aspect is that the infinitive has a potential relation to a person, retains verbal control, and can have a number of dependent clause members (appendages, circumstances). It can be confidently stated that the infinitive consists of three obligatory components, namely the service or auxiliary verbs haben, sein, lassen, bleiben, stehen, gehen, which modern German linguists call conjunctions, the next component is the particle zu and the unchanged, otherwise indefinite form of the full verb, which in modern syntactic science is called the infinitive of the main verb. There is reason to believe that the infinitive is combined mainly with abstract nouns characterized by the meaning of action or state in the broadest sense of the word.

Key words: *derived stem, derivational meaning, derivational pattern, derivational stem, stem, term, word-formation, word-formation potential.*

Постановка проблеми. Лінгвісти визначають, що при аналізі сумісності властивостей слів, в мовах існують групи слів, які є комбінаторними варіантами твердження одного значення. Розглядаються кілька десятків семантичних функцій і називаються «семантичними параметрами» слів. У свою чергу, вони мають дуже велику кількість еквівалентів, а з іншого боку, вибір цих еквівалентів повністю обумовлений словом, безпосередньо пов'язаним з ним.

Аналіз досліджень. Дослідженню різних аспектів термінотворення на матеріалі загальнолітературної мови та деяких окремих терміносистем присвячені праці багатьох учених W. Fleischer (Fleischer, 2000: 287), Th. Schippan (Schippan, 2019: 81).

Мета статті – розглянути структурно-семантичні особливості інфінітивних конструкцій у німецькій мові.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, сфера значень структурно організована або конструктивно обумовлена є складною системою, оскільки більшості лексичних значень слів притаманні строго визначені форми сумісності цих слів з іншими словами. При цьому ці форми сумісництва залежать не тільки від приналежності до певних граматичних категорій, а й від зв'язку цих слів з такими семантичними групами, які мають стійкий тип побудови.

Визначальною особливістю інфінітивних конструкцій є те, що вони, як і інфінітиви самі по собі, співвідносяться лише зі словами, які мають або своє лексичне значення, або їх синтаксичну ознаку з певною семантикою. Зокрема, вони можуть бути включені до групи слів, які мають у своєму базовому лексичному значенні семантику процедурності в найширшому сенсі слова або набувають цю семантику в будь-якій синтаксичній функції.

Поєднання назви дії з інфінітивом є особливим видом номінальних комбінацій, оскільки інфінітивне вираження значення є відмінним порівняно з іншими типами речень. Виражаючись інфініти-

вом, значення набуває своєрідного забарвлення завдяки особливостям інфінітива, пов'язаного з його виразною морфологічною природою.

Виконуючи одну з функцій імені – функцію визначення, інфінітив при цьому має дієслівні ознаки, має категорію відносного часу, стану, має потенційне відношення до людини, може мати ряд залежних членів (додатків, обставин).

У своїй структурній формі інфінітивні конструкції сучасної німецької складаються, як правило, з трьох обов'язкових компонентів, а саме: службові або допоміжні дієслова haben, sein, lassen, bleiben, stehen, gehen, іменовані в сучасній лінгвістичній літературі як зв'язки + частинка zu + невизначена форма повнозначного дієслова, який у сучасній лінгвістичній літературі називається інфінітивом головного дієслова (Fleischer, 2019: 234).

Коли інфінітив функціонує як визначення, він може мати зв'язок не з усіма іменниками, а лише з іменниками певних семантичних груп. З інфінітивом поєднуються переважно абстрактні іменники, які властиві значенню дії або стану в широкому значенні слова.

При цьому інфінітив займає атрибутивне місце після іменників: Wunsch, Absicht, Versuch, Gedanke, Mut, Glück, Kunst, Gelegenheit, Möglichkeit, Bitte, Auftrag, Entschlossenheit, Forderung, Recht.

Наприклад: Aber vielleicht gehört auch das zum Geheimnis, zum Rezept: den Gedanken überhaupt mal zulassen, auszusprechen.

– Timm versucht, diese Möglichkeit auszublenden.

– Wir haben uns entschlossen, auf die Nachforderung zu verzichten.

– Dahinter steckt die Absicht, Steuern zu sparen.

– Insofern sei der Versuch, Glück und Kreativität konstant durch Alkohol zusteigern, “zum Scheitern verurteilt”, warnt Joachim Körkel.

– Natürlich hat das nicht geholfen bei dem Versuch, in Afghanistan dauerhaft stabile politische Strukturen zu etablieren.

– Zum Glück gelang es mir, den Menschen zu erklären, dass dies die Republikaner mit ihrer Blockadepolitik zu verantworten hatten.

– Es gibt zwei Möglichkeiten – die Gemeinden umzusiedeln oder besser zubauen.

– Die Kultur der Bundeswehr war darauf ausgerichtet, dem Wunsch der Politik zu entsprechen und den unpopulären Eindruck eines Krieges zu vermeiden.

– Vermutlich hatte Hitler nie die Absicht, Wilhelm zum Thron zu verhelfen.

– Zugleich ist es der Versuch, ein mögliches Comeback von Donald Trump zu verhindern.

– Die Koalition könnte der israelischen Gesellschaft eine Gelegenheit bieten zu sehen, wie verschiedene Menschen mit verschiedenen Meinungen ein gemeinsames Ziel verfolgen.

– Am Anfang waren die Tablets wahnsinnig interessant – jetzt sind sie eine Möglichkeit unter vielen, sich zu beschäftigen.

Лінгвістичні дослідження вітчизняних та зарубіжних авторів підтверджують модальне значення конструкцій haben + zu + Infinitiv, sein + zu + Infinitiv німецькою мовою. Ці конструкції здатні передавати різні відтінки можливості і обов'язку, тоді як самі дієслова несуть певне смислове навантаження і виступають інфінітивним і допоміжним словом.

Конструкція haben+zu+Infinitiv, у своєму виразі має тінь обов'язкового і іменник у зв'язку з цією конструкцією є виконавцем дії. Ще однією особливістю цієї конструкції є те, що її можна використовувати в різний час, найпоширенішим є Präsens, Präteritum та Futur I (Schippan, 2019: 234).

Розглянемо цю конструкцію на конкретних прикладах:

– Damit habe seine neue Firma in Zossen nichts zu tun.

– Vielleicht hat sich der eine oder andere auch beigebracht, die Haare selbst zu schneiden.

– Die Inflationsangst wird von jenen instrumentalisiert, die am meisten zu verlieren haben.

– Das hat mit der verzerrten Erinnerung zu tun, die ich eingangserwähnte.

Вираження необхідності в конструкції з дієсловом haben реалізує свої можливості при використанні слів впливу, слів мислення. Це значення проявляється в наступних контекстуальних засобах:

1) Деякі випадки відхилення, в яких підкреслюється категоричне твердження.

2) Використання конструкції в знаках оклику.

У цій конструкції також реалізується значення можливості. Цьому сприяють дієслова сенсорного сприйняття, а також дієслова, що мають значення сенсорного сприйняття лексико-семантичних варіантів інших семантичних груп, наприклад: erkennen, verstehen, lesen, hören, та інші, а також

дієслова в значенні mitteilen, sich äußern, sagen та інші.

Деякі контекстні засоби також допомагають визначити значення здатності:

1) Заперечення, які виникають майже в половині прикладів зі значенням можливості/неможливості: Ich habe keine Zeit zu verlieren.

2) використання в попередньому контексті модальних дієслів können/dürfen.

Побудова sein + zu + Infinitiv виражає обов'язок або можливість і має пасивне значення, тобто суб'єкт є об'єктом дії, на відміну від попередньої конструкції. Ця конструкція також може бути використана в різні часи, такі як Präsens, Präteritum та Futur I.

Характеристики такої конструкції можна побачити на наступних прикладах:

– Solange Verbraucher das nicht sehen können, ist ihnen nicht zu verübeln, dass sie sich für das billigste Angebot entscheiden.

– Diese Verwirrung ist auch bei Melonis Auftritt in Turin zu spüren.

– Beträchtliche Verzögerungen sind zu erwarten.

Водночас ця конструкція зазвичай має значення можливості за наявності заперечень nicht, kein, nie або прислівників kaum, leicht, schwer.

Проілюструємо вищесказане прикладами:

1. Hauptmann selbst war für Fragen nicht zu erreichen, sein Verteidiger wollte sich nicht äußern.

2. Dabei ist die Geschichte, die er erzählt, an Eindeutigkeit kaum zu überbieten.

3. Wie schwer das Wahlplakat-Business ist, merkt man, wenn man mal versucht, selbst einen guten Slogan zu finden.

Відомо, що інфінітив у німецькій мові можливий у наступних конструкціях як частина складнопідрядного речення: «модальне дієслово+ інфінітив». Ця конструкція використовується для вираження модальності речення. Як відомо, в німецькій мові традиційно існує 6 модальних дієслів: sollen, müssen, wollen, mögen, können, dürfen.

Морфологічною особливістю цієї групи дієслів є їх претеритально-презенсовий характер, тобто форма Präteritum вживається у формі теперішнього часу. Модальні дієслова виражають основні модальні значення можливості, бажаності та зобов'язання, повинності. Це єдиний випадок в індоєвропейських мовах, коли модальні дієслова утворюють чітко обмежений морфологічний клас. Дослідники категорії модальності безсумнівно відносять модальні дієслова, які ми розглядаємо, до сфери модальності.

Кожне дієслово цієї групи має власну модальність. Наприклад, дієслово sollen використову-

ється для вираження модальності необхідності. Прояв модального значення «бути здатним/необхідним» у дієслові sollen ми можемо побачити в наступних прикладах:

– Es spricht nichts gegen ein leichtes Abendessen, aber schwere Mahlzeiten sollte man vermeiden.

– Die Ämter sollen die Einhaltung der Quarantäne mit Kontrollanrufen prüfen, möglichst täglich.

Модальність бажаності в німецькій мові виражається дієсловом mögen. Прояви цього ми можемо побачити в наступних прикладах:

Die Summen, um die es geht, mögen für einen Konzern mit Milliardenumsätzen überschaubar sein.

Модальність можливості проявляється в лексичному значенні дієслова können. До групи дієслів з модальністю можливості належить також дієслово dürfen у значенні «мати потребу/можливість».

Doch die meisten Nordkoreanerinnen und Nordkoreaner dürfen ihre Heimat nicht verlassen, nicht einmal innerhalb ihres Landes können sie sich frei bewegen.

Один із типів модальності об'єктивно-суб'єктивної необхідності представлений у німецькій мові дієсловами sollen і müssen. Одрізнена семантична структура дієслова sollen пояснюється його переважною семантикою «бути зобов'язаним» внаслідок чужої волі, зовнішніх обставин, а також морально-етичних норм.

Die aktuellen Schäden allein in Rheinland-Pfalz sollen nach vorläufigen Meldungen der dortigen

Landesregierung an das BMF dieses Jahr höher ausgefallen sein als der Gesamtschaden.

Семантична структура сучасного дієслова müssen у значенні «бути в змозі» і «мати потребу» неоднорідна з суб'єктивної та об'єктивної точок зору.

Wir müssen diesen bürokratischen Unsinn beenden, der dagemacht wird.

До речі, в німецькій мові використовується конструкція «lassen + Infinitiv». Ця конструкція багатогранна і може мати такі значення:

– дозволяти, робити можливим;

– ініціювати дію (за наказом, вказівкою, силою);

– значення пасивної можливості;

– заохочувальне значення.

Розгляньмо прояв цих значень на конкретних прикладах:

Die Angehörigen lassen sich inzwischen von Medienanwälten beraten. Die Senioren müssen keine Masken tragen, sie können sich besuchen lassen. Dennoch lässt sich aus vertraulichen Unterlagen der Ermittler das vermutliche Geschehen rekonstruieren. In einem Land, das eines der gleichberechtigtesten Länder der Welt sein will, lässt sich das 2021 nicht verteidigen (Fleischer, 2000: 234).

Висновки. Отже, проведене дослідження дало змогу розглянути структури інфінітивних конструкцій, що використовуються у німецькій мові. Перспективи використання результатів дослідження убачаємо у вивченні структурно-семантичних особливостей інфінітивних конструкцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Fleischer W. Grundzüge der Wortbildung des Verbs in der deutschen Sprache der Gegenwart: Lehrbuch. Leipzig. 2019. 305 S.
2. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Lehrbuch. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 2000. 382 S.
3. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache: Lehrbuch. [2. durchges. Aufl.]. Tübingen. 2019. 307 S.

REFERENCES

1. Flaisher V. Grundzuge der Wortbildung des Verbs in der doitschen Sprache der Gegenwart. [Basics of the word formation of the verb in the German language]: textbook. Leipzig. 2019. 305 p. [in German].
2. Flaisher V. Wortbildung der doitschen Gegenwartssprache. [Word formation in contemporary German]: textbook. Tubingen: Max Niemeyer Verlag. 2000. 382 p. [in German].
3. Shippan Th. Lexikologi der doitschen Gegenwartssprache. [Lexikology of contemporary German]: textbook. Lehrbuch. Tubingen. 2019. 307 p. [in German].

CONTENTS

Elina ANANYAN
METAPHOR
AND
METONYMY AS
EMOTIVE AND
EXPRESSIVE
UNITS
OF THE
ADVERTISING
TEXT (BASED
ON THE
MATERIAL OF
THE ENGLISH
LANGUAGE)
179

**Inna
ANATAICHUK,
Irina
OLESHKEVICH
, Viktoriia
SAZONOVA**
THE ENGLISH
INTERNET
SLANG:
LEXICAL AND
GRAMMATICAL
ASPECTS

184

**Lidiia
BARANOVSKA**
COMPOSITE
GREEKISMS IN
UKRAINIAN
AND THE
POLISH
LANGUAGE

191

Larysa VOLOVYK

STRUCTURAL SEMANTIC FEATURES OF INFINITIVE CONSTRUCTIONS
(ON MATERIALS OF THE GERMAN
LANGUAGE)

201

Inna Anastasiia DZIUBANOVSKA
MODELS OF DIPLOMATIC
INTERPRETATION

205

Tetyana DONII
METAPHORIZATION OF POLITICAL TEXT: CHALLENGES FOR A
TRANSLATOR
AND METHODS OF PROBLEM
SOLUTION

211

Dong QI
INFORMATIONAL AND ARGUMENTATIVE ASPECTS OF ENGLISH
POLITICAL
DISCOURSE

217

Marharyta ZHADLUN
THE CONCEPT OF *PARIS* IN THE CREATIVE RECEPTION OF IRENA
CARPA

221

**LITERATURE
STUDIE**

